



משרד החינוך

# יום הזיכרון ה-28 לרצח ראש הממשלה יצחק רבין

## התקווה

ערכת פעילות לכיתות ז'-ו"ב

יום הזיכרון ה-28 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,  
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.95 | الذكرى ال-28 لتغتيال رئيس الحكومة  
وزير الدفاع اسحاق رابين



משרד החינוך

עיצוב: הדר סבו וטני ישראל

מאז שמחת תורה, 7.10.2023, מתמודדת מדינת ישראל עם האירוע הקשה בתולדותיה: מתקפה רצחנית של חמאס שגבתה את חייהם של כ- 1300 בני אדם, פצעה אלפים והותירה את כולנו המומים, כועסים, דואבים ומתפללים לשובם של כ- 200 חטופים ושבוים לחיק משפחותיהם.

נוכח הנסיבות הקשות והעובדה שאנו עדיין מצויים במערכה ארוכה ומתגלגלת, אבל גם נוכח גילויי הסולידריות, האחוה והעמידה המשותפת, בחרנו להיצמד לנושא המקורי בו בחרנו לציון יום הזיכרון ה- 28 לרצח יצחק רבין: בתקווה, הנותנת לאדם כוח להתייבב אל מול הנסיבות ולנסות להתמודד עמן, העוזרת לקבוצות ולעמים להתגבר על קשיים נוכח היכולת לצפות מעבר להם, אל עתיד טוב יותר וככזו היא הכרחית לחיים, לגדילה, לשינוי ולהתמודדות.

1. התלמידים והתלמידות יבחנו את המושג "תקווה" וידונו במשמעותו על רקע התקופה האחרונה.
2. התלמידים והתלמידות ינהלו שיח על אודות חשיבותה של תקווה ואמונה בהיבט האישי, החברתי והאזרחי.
3. התלמידים והתלמידות ישתפו זה את זה ברשמים, בתמונות ובשירים המטעינים אותם בתקווה בעת הזו.

## תקווה

# התקווה – ערכת הפעילות

בערכה זו פעילויות פתיחה, מדרש כרזה ושתי פעילויות נוספות:

1. פעילות פתיחה: יצחק רבין
2. תקוותנו, התקווה
3. מדרש כרזה
4. דרושה תקווה
5. מקורות לתקווה

למורה:

מומלץ לעבור על המצגת מבעוד מועד ולבחור בפעילויות ההולמות ביותר את כיתתך: כזו התואמת את רוח הכיתה ובית הספר, ואת המשאבים העומדים לרשותך.



# תקווה



## תקווה

” וְקוֹי יְהוָה יִחְלִיפוּ כַח יַעֲלוּ אֶבֶר פְּנֵשֶׁרִים  
יָרוּצוּ וְלֹא יִיגְעוּ, יֵלְכוּ וְלֹא יִיעֲפוּ  
(ישעיהו מ', ל"א)

תקווה היא ציפייה לעתיד טוב יותר, אמונה שהטוב  
יבוא. היא מחייה, מעודדת ומחזקת.

נוכח הנסיבות הקשות, בחרנו לעסוק ביום הזיכרון  
ה־28 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,  
**בתקווה.**

למורה: למידע נוסף על מושג התקווה ניתן לעיין [בא](#)



”

ביטחון איננו רק הטנק, המטוס וספינת הטילים.

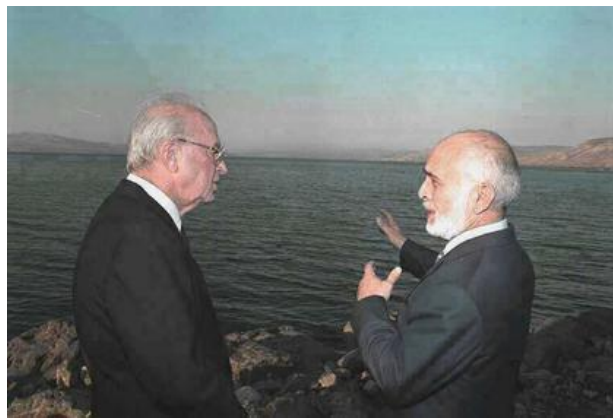
ביטחון הוא גם, ואולי אף קודם כל האדם – האדם, האזרח הישראלי.

ביטחון הוא גם החינוך של האדם, הוא הבית שלו, הוא הרחוב והשכונה שלו,

הוא החברה שבתוכה צמח.

“ וביטחון הוא גם התקווה של האדם

האם אתם מסכימים עם דבריו של יצחק רבין? מדוע?



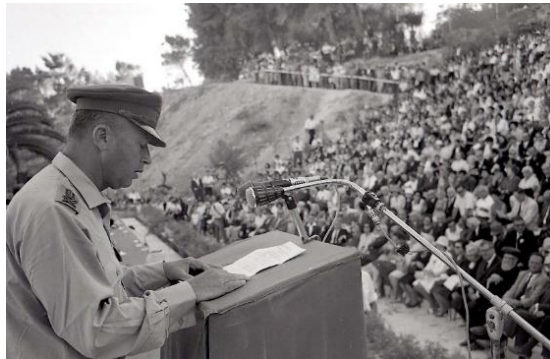


”  
אין לנו מכרות זהב, אין לנו נפט ולא יהלומים.  
ישראל ענייה במשאבי טבע, אבל יש לה ובה  
פוטנציאל אנושי אדיר.

כולנו אחים, כולנו ישראלים

“ וגורל אחד לכולנו

האם אתם מסכימים עם דבריו של יצחק רבין? מדוע?





יצחק רבין - כראש ממשלה, שר ביטחון, רמטכ"ל – ראה את האדם.

הוא האמין בחשיבותו הגדולה של כל פרט ופרט בחברה הישראלית ובתרומתו לביטחון העם והמדינה. הוא האמין באזרחים וביכולתם לשמור על כוחה הפנימי, על אחדותה ועל עוצמתה של מדינת ישראל.

קורות חייו, על שלל התפקידים הציבוריים שמילא, באים לידי ביטוי **בסרטון**. הם מלמדים על מסירותו ואהבתו למדינת ישראל, ומבטאים את אמונתו כי פעילות אזרחית למען החברה והמדינה היא משאב משמעותי ומרכיב הכרחי בחוסנה של החברה והמדינה **ובתקווה** להקים כאן חברת מופת.



את ההמנון הלאומי ירשה מדינת ישראל מהתנועה הציונית.

הגרסה הראשונה של השיר – שנקראה במקור "תקוותנו" – נכתבה בידי המשורר נפתלי הרץ

אימבר בסביבות שנת 1878, ופורסמה בירושלים שש שנים לאחר מכן, בשנת 1886.

מידע נוסף על ההמנון הלאומי ניתן למצוא באן

מילים: נפתלי הרץ אימבר

כָּל עוֹד בְּלִבְךָ פְּנִימָה

נֶפֶשׁ יְהוּדֵי הוֹמָיָה

וּלְפָאֲתֵי מְזֻרַח קְדִימָה

עֵין לְצִיּוֹן צוֹפֶיָה

עוֹד לֹא אָבְדָה תְּקוּוֹתֵנוּ

הַתְּקוּוֹה בַּת שְׁנוֹת אֲלָפִים

לְהִיּוֹת עִם חֶפְשֵׁי בְּאַרְצֵנוּ

אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם

### שאלות:

1. האם יש מילים בהמנון שאינכם מבינים? גלו את משמעותן.
2. אילו מילים בולטות במיוחד בהמנון? מדוע?
3. מהו המנון? מדוע מדינה זקוקה להמנון?
4. מה ההמנון מסמל עבורכם היום?
5. מהי תקווה? מדוע היא חשובה לפרט, לאזרח, לעם, למדינה?

### התלמידים והתלמידות יתחלקו לקבוצות בנות 4–6 משתתפים.ות

- **שלב א'** – חברי/ות הקבוצה ישתפו זה את זו בשורה המשמעותית ביותר מבחינתם בהמנון התקווה ויסבירו מדוע.
- **שלב ב'** – חברי וחברות הקבוצה יגבשו טענה לגבי חשיבותו של ההמנון עבור מדינת ישראל והחברה הישראלית.

מילים: נפתלי הרץ אימבר

עוֹד לֹא אֶבְדָּה תְּקוּתֵנוּ	כָּל עוֹד בְּלִבְבֵנוּ פְּנִימָה
הַתְּקוּהָ בֵּת שְׁנוֹת אֲלֵפִים	נֶפֶשׁ יְהוּדֵי הוֹמָיָה
לְהִיּוֹת עִם חֶפְשִׁי בְּאַרְצֵנוּ	וּלְפָאֲתֵי מְזֻרַח קְדִימָה
אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם	עֵין לְצִיּוֹן צוֹפֵיָה

# מדרש כרזה

## שאלות לדין לבחירת המורה

1. מה רואים בכרזה?
2. אילו מחשבות הכרזה מעוררת?
3. מה לדעתכם משמעות הדגל הנישא על ידי הקהל?
4. מהו לדעתכם המסר של הכרזה ומה חשיבותו לכל פרט בחברה ולחברה הישראלית ככלל?
5. מדוע לדעתכם הוחלט לעסוק השנה במושג "תקווה"? כיצד הוא מתקשר למציאות חיינו?
6. מה הקשר בין הכרזה לבין יום הזיכרון לרצח יצחק רבין?



תקווה

# תקווה

עיצוב: דרר סבו ושיי ישראלי

## דרושה תקווה



### המורה תציג לתלמידים ולתלמידות את התמונה ותשאל:

1. איזה סיפור מספרת התמונה?
2. האם אתם מזדהים עימה? כיצד?

### המורה תחלק לכל שלושה תלמידים דף

- כל תלמיד ותלמידה יבחרו את התקווה שהם זקוקים לה
- תלמידים ותלמידות שירצו בכך, ישתפו את הכיתה בבחירה שלהם ובצורך שלהם בתקווה

### דיון:

- מה אתם יכולים או מוכנים לעשות כדי לקדם את התקווה שלכם?
- מדוע חשובה התקווה בחייו של אדם או אזרח? מדוע חשוב לקדם בחברה ובמערכת החינוך בפרט חשיבה אופטימית, צופה פני תקווה?

# תקווה

קחו כמה

שאתם צריכים

תקווה

תקווה

תקווה

תקווה

תקווה

# תקווה

קחו כמה שאתם צריכים

במישור הלאומי
במישור החברתי
במישור המשפחתי
במישור האישי
במישור הלאומי
במישור החברתי
במישור המשפחתי
במישור האישי
במישור הלאומי
אחר

למורה: לפניך 5 קישורים המתאימים לפעילות בכיתה העוסקת בתקווה.  
מומלץ להתרשם מתוכנם ולבחור באחד או בשניים מהם לטובת פעילות כיתתית:

קישור מס' 1 – מתוך השיר מולדת

קישור מס' 2 – נאומו של נשיא ארה"ב מיום 10.10.23 (טקסט)

קישור מס' 3 – זה לא ב"ב פשוט להיות כאן ילד

קישור מס' 4 – פסוקים מהמקורות

קישור מס' 5 - מסרים מהרשתות החברתיות

בשקופית הבאה מצויות הנחיות לשיח בכיתה העוסק באחד או שניים מהקישורים שבחרת.



1. מה חשבתם על הפסוקים / הקטע / השיר / הנאום?
2. אילו רגשות צפו בכם לאור הפסוקים / הקטע / השיר / הנאום? מדוע?
3. לאיזה מסר מתוך הפסוקים / הקטע / השיר / הנאום התחברתם? מדוע?
4. אילו תובנות עולות בכם לאור הפסוקים / הקטע / השיר / הנאום? האם תובנות אלה עשויות להניע אתכם לפעולה? אם כן, כיצד? אם לא, מדוע?
5. כיצד מתקשרים הפסוקים / הקטע / השיר / הנאום לאמונה ולתקווה?
6. מה מאפשר את התקווה? אילו רשמים, תמונות, ידיעות או סיפורים הציתו בך תקווה בשבוע האחרון?

# מנאומו של נשיא ארה"ב ג'ון ביידן

10.10.2023

”

אתם יודעים, יש רגעים בחיינו — ואני מתכוון לזה פשוטו כמשמעו — כשהרוע הטהור, הגולמי מוטל, משוחרר מכל רסן, אל העולם.

העם בישראל עבר רגע אחד כזה בסוף השבוע האחרון...

**זה היה מעשה של רשע מוחלט. יותר מאלף אזרחים נטבחו בישראל ...**

משפחות הסתירו את פחדן שעות על גבי שעות, מתאמצות נואשות לדאוג שילדיהן ישמרו על השקט כדי שלא למשוך תשומת לב ואלפי פצועים, חיים אך נושאים עמם את חורי הכדורים ופצעי הרסיסים והזיכרון של מה שעבר עליהם.



# מנאומו של נשיא ארה"ב ג'ון ביידן

10.10.2023

ההתקפה הזאת מעלה אל פני השטח זיכרונות כואבים ואת הצלקות שהותירו אלף שנות  
אנטישמיות ורצח עם של העם היהודי. לפיכך, ברגע זה עלינו להיות ברורים כשמש:  
אנחנו עומדים לצד ישראל. אנחנו עומדים לצד ישראל. ואנחנו נוודא שלישראל יש את  
שדרוש לה כדי לדאוג לאזרחיה, כדי להגן על עצמה, וכדי להגיב למתקפה הזאת...  
אין שום הצדקה לטרור. אין שום תירוץ...  
כמו כל אומה בעולם, לישראל יש הזכות להגיב — אכן יש לה חובה להגיב — להתקפות  
המרושעות הללו.



# מנאומו של נשיא ארה"ב ג'ון ביידן

10.10.2023

כמו כל אומה בעולם, לישראל יש הזכות להגיב — אכן יש לה חובה להגיב — להתקפות המרושעות הללו

סיימתי זה עתה שיחת טלפון... עם ראש הממשלה בנימין נתניהו ואמרתי לו שאילו עבר על ארצות הברית מה שעובר על ישראל, תגובתנו היתה אז מהירה, החלטית ומוחצת... לזה מתכוונים כשמדברים על "טרגדיה אנושית" — זוועה בסדר גודל מחריד. אבל אנחנו נמשיך להיות מאוחדים, נמשיך לתמוך בעם בישראל הסובל מאובדן שאין לתארו במילים, ונמשיך להתנגד לשנאה ולאלימות של הטרור...



# מנאומו של נשיא ארה"ב ג'ון ביידן

10.10.2023

אחזור ואומר לכל מדינה, לכל ארגון, לכל אלה שחושבים לנצל את המצב,  
יש לי דבר אחד לומר: אל לכם! אל לכם! הלבבות שלנו אולי שבורים,  
אבל ההחלטיות שלנו ברורה...

**זה רגע שבו על ארצות הברית לגלות לכידות, לכאוב עם המתאבלים...**

במשך שבעים וחמש שנים ישראל עומדת כערבה האולטימטיבית לביטחון העם היהודי  
ברחבי העולם, כדי שזוועות העבר אף פעם לא יתרחשו שוב ושלא יהיה כל ספק: ארצות  
הברית תומכת בישראל. אנחנו נוודא שמדינת ישראל היהודית והדמוקרטית תוכל להגן על  
עצמה היום, ומחר, כפי שתמיד עשינו...אנחנו עומדים לצד ישראל. שלא יהיה כל ספק.

“



תִּפְּלָה לְעַנִּי כִּי יַעֲטֹף  
וְלִפְּנֵי ה' יִשְׁפָּךְ שִׁיחוֹ.

(תהלים קב, א)

אֵל תִּסְתַּר פְּנֵיךָ מִפְּנֵי בְּיוֹם  
צָר לִי הִטָּה אֵלַי אֲזַנְךָ בְּיוֹם  
אֶקְרָא מִהָרָע עֲנֵנִי.

(תהלים קב, ג)

אני מאמין באמונה שלמה  
בביאת המשיח ואף על פי  
שיתמהמה עם כל זה אחכה  
לו בכל יום שיבוא  
(יג עיקרי האמונה)

שְׁמֵרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אֵל  
אֲבוֹשׁ כִּי חִסִּיתִי בְּךָ.

(תהלים כה, כ)

אֶלְקִים אֵל דְּמִי לָךְ אֵל  
תִּתְחַרֵּשׁ וְאַל תִּשְׁקֹט אֵל.

(תהלים פג, ב)

הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר  
יִשְׂרָאֵל

(תהלים קכא, ד)

גַּם כִּי אֵלֶיךָ בָּגִיא צַלְמוֹת לֹא  
אֵיךְ רָע כִּי אֶתָּה עֲמַדֵי שְׁבֻטֶיךָ  
וּמִשְׁעַנְתֶּיךָ הִפָּה יִנְחַמְנִי.

(תהלים כג, ד)

זְכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ  
עֲמֶלֶק

(דברים כה, יז)

המה כרעו ונפלו ואנחנו  
קמנו ונתעודד. ה' הושיעה,  
המלך יעננו ביום קראנו

(תהלים כ, ט-י)

ה' ישמורך מכל רע,  
ישמור את נפשך. ה'  
ישמור צאתך ובואך  
מעתה ועד עולם  
(תהלים קכא, ז-ח)

שיר למעלות, אשא עיניי  
אל ההרים, מאין יבוא  
עזרי. עזרי מעם ה',  
עושה שמים וארץ  
(תהלים קכא, א-ב)

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים  
קְרֵאתֶיךָ ה'.  
(תהלים קל, א)

Israel Israeli 1 שעות · 🇮🇱

אתמול בערב, נוצרה הזדמנות להתחיל איזשהו סבב של יציאות קצרות הביתה. ניגשתי לאחד החיילים שלי ואמרתי לו שיצא. הוא אמר לי: "אני בסדר. אישתי והילדים מרגישים טוב בינתיים. שים אותי בסוף הסבב", והצביע על חבר אחר בצוות שלנו, שלדעתו זקוק יותר ליציאה להתרעננות בבית. ניגשתי לאותו בחור והצעתי לו לצאת. אבל הוא ענה: "מה פתאום. אני רווק, אין לי אשה וילדים שמחכים לי בבית. שים אותי אחרון". והציע שהחייל השני, זה שדיברתי איתו רגע קודם, יצא במקומו. לא משנה מי יצא בסוף, אבל נראה לי שכמו באגדה המפורסמת - באמצע הדרך בין שני האחים האלה, יבנו את בית המקדש...

8 תגובות 3 שיתופים

👍 לייק   🗨 תגובה   🔄 שיתוף

Israel Israeli 1 שעות · 🇮🇱

אמרו שזה דור מפונק  
דור של מסכים  
דור שאיבד ערכים  
דור שעסוק רק בעצמו

אז הדור הזה, לא נופל מהדור ההוא של תש"ח

איזה סיפורי גבורה מגיעים מהשטח  
איזה אומץ, מחויבות, נחישות ותבונה

לוחמים ולוחמות שהם הגאווה והתקווה שלנו

הדור הזה ישקם כאן את ההריסות

להצדיע בדם מתוח  
עם ישראל חי 🇮🇱

8 תגובות 3 שיתופים


👍 לייק   🗨 תגובה   🔄 שיתוף

Israel Israeli 1 שעות · 🇮🇱

"השתמשתי רק בחצי מגבת, השארתי לך חצי מגבת יבשה"

הוא מתנחל עם פיאות ארוכות אני שמאלני מצביע מרץ (כשעוד היה מרץ).

לא יכלתי לבחור אנשים טובים יותר להלחם לצידם.



8 תגובות 3 שיתופים

👍 לייק   🗨 תגובה   🔄 שיתוף

Israel Israeli 1 שעות · 🇮🇱

שלום לכולם,  
למי שלא מכיר אני המנכל והבעלים של ~~בניר טואלט~~  
רשת הגלידריות ~~בניר טואלט~~  
בעקבות רעיון של החבר הגאון שלי ~~בניר טואלט~~  
אני מחפש לעזור לחקלאים שנתקעו עם פירות בכמות גדולה שאולי נוכל לקנות מהם את היבול על מנת שלא יפסידו את פרנסתם. סוגי פירות רלוונטיים: שזיף, נקטרינה, משמש, אננס, פסיפורה, תאנה. אשמח לקבל פריטים לגוף שמרכז אותם ויכול לחבר ביננו או מובן ישירות לחקלאים עצמם אני לוקח על עצמי להביא כמה שיותר מפעלים שיקנו יבולים מחקלאים ישירות

8 תגובות 3 שיתופים

👍 לייק   🗨 תגובה   🔄 שיתוף



# עוד לא אבדה תקוותנו

נקרא את דבריו של הראי"ה קוק זצ"ל (אפשר גם להאזין לשיר בביצוע של עובדיה חממה ואהרן חזאל):

"התחלנו להגיד איזה דבר גדול לעצמנו ולעולם כולו,  
ועדיין לא סיימנו לומר אותו.

אנחנו עומדים באמצע הנאום, ולהפסיק לא נרצה, ולא נוכל.

גם אם מגמגמים אנחנו בדיבורנו, גם אם איננו יודעים בדיוק למה אנחנו מייחלים,

וכיצד להתקדם לקראת החזון הגדול,

אין זה גורע במאומה את ביטחוננו בצדקת דרכנו.

האמת בקרבנו חזקה כל כך, עד שאיננו מסוגלים עדיין להסבירה בשפה ברורה,

ומשום כך לא נסוג לאחור.

לרדת מעל במת ההיסטוריה יכול רק עם אשר סיים את מלאכתו, רק תרבות שמיצתה את עצמה,

אבל אנו, גם אחרי כל פועלנו, עוד חזון גדול בלבנו,

עוד דרך ארוכה ומופלאה לפנינו."

(על פי אורות, ערך התחייה)

- כיצד אתם מבינים את דברי הרב קוק?
- לדעתכם, מהו הדבר הגדול שהתחלנו להגיד לעצמנו ולעולם כולו?
- כיצד באה לידי ביטוי התקווה בדבריו אלה? על איזו תקווה מדובר?
- מה זה מחייב אותנו כציבור ישראלי?



תקווה היא הרצון שתתגשם התרחשות שרוצים בה. היא חלק בלתי נפרד מחיי האדם כפרט, ומחיי עמים כקולקטיב. היא הייתה ועדיין מנוע לשינוי חברתי-לאומי-כלכלי בקרב חברות ועמים. התקווה טומנת בחובה את היכולת להעניק משמעויות אופטימיות לחיי האדם ולעתידם של עמים, אולם ההיסטוריה האנושית והחברתית מוכיחה כי הסתפקות בתקווה בלבד, ללא מעשים ופעולות להשגת ההתרחשות הרצויה, לא תניב את פירות התקווה.

ב"שיר לשלום", השיר האחרון ששר יצחק רבין דקות ספורות לפני שנרצח, מצוי המשפט הבא:

## תקווה



“ אל תגידו יום יבוא – הביאו את היום ”

התקווה היא מקור לאופטימיות אך היא כשלעצמה לא תעשה את השינוי שאנו רוצים בו. בשבועות האחרונים אנו עדים לעשייה אזרחית יוצאת דופן של רבים מאזרחי/ות ישראל, הנרתמים/ות למען עתיד החברה והמדינה, ותורמים לשיקום והתעצמות החוסן הלאומי, ביחד, בשותפות.

מחובתנו לעשות ככל יכולתנו להגשים את התקוות כולן ולהתפלל שה' יוציאנו מצרה לרווחה, ומאפלה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלא ובזמן קריב.  
(מתוך תפילת אחינו כל בית ישראל)

# תקווה

עיצוב: הדר סבוני ישראל

יום הזיכרון ה-28 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,  
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.95 | الذكرى ال-28 لاغتيال رئيس الحكومة  
יום הזיכרון ה-28 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין

**הכינוי און**  
**הישראלי**  
מרכז יצחק רבין

